

Omvänd skattskyldighet för handel med utsläppsrätter m.m. och snabba insatser mot momsbedrägeri

Finansdepartementet

2018-06-13

Dokumentbeteckning

COM(2018) 298

Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller perioden för frivillig tillämpning av förfarandet för omvänd betalningsskyldighet på leveranser av vissa varor och tjänster som är känsliga för bedrägerier och mekanismen för snabba insatser mot mervärdesskattebedrägeri

Sammanfattning

Kommissionen har lämnat ett förslag om förlängd period till den 30 juni 2022 för tillämpning av dels reglerna om s.k. omvänd skattskyldighet¹ för bl.a. utsläppsrätter dels mekanismen för snabba insatser mot mervärdesskattebedrägeri i mervärdesskattedirektivet eftersom reglerna i gällande mervärdesskattedirektiv är tidsbegränsade till och med den 31 december 2018.

Reglerna om omvänd skattskyldighet innebär att medlemsstaterna kan välja att tillämpa omvänd skattskyldighet för betalning av mervärdesskatt på leveranser av vissa i förväg fastställda varor och tjänster som är särskilt känsliga för bedrägeri. Vid omvänd skattskyldighet beskattas en försäljning av köparen i stället för av säljaren. Mekanismen för snabba insatser är ett snabbförfarande som möjliggör för medlemsstaterna att, under vissa stränga villkor, införa omvänd skattskyldighet, och därmed få ett anpassat och effektivt medel att reagera på plötsligt och omfattande bedrägeri. Kommissionen anser därför att åtgärderna bör förlängas till den 30 juni 2022,

¹ I förslaget används begreppet omvänd betalningsskyldighet, medan begreppet omvänd skattskyldighet används i mervärdesskattelagen.

den dag då kommissionen föreslagit att det slutgiltiga mervärdesskattesystemet ska träda i kraft, COM(2018) 329. 2017/18:FPM101

En förlängd tillämpningsperiod för reglerna kan stödjas och en överenskommelse bör ingås så snart som möjligt.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

I faktapromemoria 2009/10:FPM27 och faktapromemoria 2012/13:FPM3 finns en bakgrundsbeskrivning till de aktuella åtgärderna. Promemoriorna skrevs när de ursprungliga förslagen lämnades.

Kommissionen har den 8 mars 2018 lämnat en rapport till rådet och Europaparlamentet om effekterna av de aktuella reglerna på bedrägeribekämpning. Generellt sett anser medlemsstaterna och tillfrågade berörda parter att förfarandet för omvänd skattskyldighet i artikel 199a i mervärdesskattedirektivet är ett ändamålsenligt och effektivt tillfälligt verktyg för att bekämpa mervärdesskattebedrägeri. När det gäller mekanismen för snabba insatser i artikel 199b i mervärdesskattedirektivet anser de flesta medlemsstaterna att den, trots att den aldrig använts i praktiken, utgör ett användbart verktyg och fungerar som förebyggande åtgärd i exceptionella fall av mervärdesskattebedrägeri. Kommissionen anser att åtgärderna bör förlängas till den 30 juni 2022, den dag då kommissionen föreslagit att det slutgiltiga mervärdesskattesystemet ska träda i kraft, COM(2018) 329.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget innebär en förlängning till den 30 juni 2022 dels av möjligheten för medlemsstaterna att tillämpa omvänd skattskyldighet på vissa leveranser av varor och tjänster som är känsliga för mervärdesskattebedrägerier, dels av mekanismen för snabba insatser mot mervärdesskattebedrägeri. Dessa åtgärder har tidigare införts i mervärdesskattedirektivet i syfte ge medlemsstaterna instrument att snabbt hantera problem med mervärdesskattebedrägeri. Det är en temporär ordning som tidsbegränsats till den 31 december 2018.

Omvänd skattskyldighet innebär att en försäljning inom landet ska beskattas av köparen och inte av säljaren. Köparen ska därmed inte betala någon mervärdesskatt till säljaren varvid risken upphör för att säljaren försvinner med pengarna utan att betala in dem till staten. Det är en frivillig ordning som innebär att medlemsstaterna har möjlighet att införa omvänd skattskyldighet för vissa angivna varor och tjänster. De varor och tjänster som omfattas är sådana som har höga värden och som har använts i flera bedrägerifall. Det är fråga om bl.a. utsläppsrätter för växthusgaser, mobiltelefoner, integrerade kretsanordningar (t.ex. mikroprocessorer), spannmål, grödor och metaller.

När medlemsstater väljer att tillämpa förfarandet för omvänd skattskyldighet finns ett krav på att det ska tillämpas under minst två år. Kravet på en minimiperiod på två år för åtgärden har visat sig vara ett hinder för ett mindre antal medlemsstater som ville införa förfarandet för omvänd skattskyldighet under 2017 för att bekämpa nyligen upptäckta fall av mervärdesskattebedrägeri. Därför föreslås att kravet om en minimiperiod på två år tas bort.

Mekanismen för snabba insatser är en processuell åtgärd som ger medlemsstater möjlighet att snabbt införa ett tillfälligt förfarande för omvänd skattskyldighet på tillhandahållanden där plötsligt och omfattande bedrägeri som kan leda till betydande och oersättliga ekonomiska förluster har förekommit. En medlemsstat kan med hjälp av mekanismen överbrygga den period det tar för godkännande av normala undantag enligt mervärdesskattedirektivet, som medlemsstaten ska ansöka om samtidigt.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Reglerna som genomför mervärdesskattedirektivet återfinns huvudsakligen i mervärdesskattelagen (1994:200). Sverige tillämpar omvänd skattskyldighet på handel med utsläppsrätter. De svenska reglerna behöver inte ändras på grund av förslaget.

Förslaget om förlängd tillämpning av mekanismen för snabba insatser mot mervärdesskattebedrägeri innebär att EU får besluta om att tillåta avvikelser från mervärdesskattedirektivet. Svenska regler behöver inte ändras på grund av förslaget.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Åtgärden omvänd skattskyldighet för handel med utsläppsrätter är redan genomförd i Sverige. Förslaget om förlängning medför därför inga budgetära konsekvenser eller effekter på företagens administrativa börda.

Förslaget om förlängd tillämpning av mekanismen för snabba insatser mot mervärdesskattebedrägeri medför inga budgetkonsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

En förlängd tillämpningsperiod för reglerna kan stödjas och en överenskommelse bör ingås så snart som möjligt.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

2017/18:FPM101

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har remitterats. Remisstiden går ut den 30 juli 2018. Några synpunkter har ännu inte inkommit.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden för att harmonisera mervärdesskatteområdet är artikel 113 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Enligt den artikeln ska rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén anta bestämmelser om harmonisering av bl.a. omsättningsskatter för att säkerställa att den inre marknaden fungerar.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anser att förslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen av i huvudsak följande skäl.

Syftet, att bekämpa bedrägeri genom tillämpning av förfarandet med omvänd skattskyldighet och mekanismen för snabba insatser för att hantera plötsliga och omfattande mervärdesskattebedrägerier, åstadkoms bäst på unionsnivå och har sin rättsliga grund i mervärdesskattedirektivet. Förlängning av dessa åtgärder förutsätter därför en ändring av mervärdesskattedirektivet.

Eftersom de förlängda åtgärderna är frivilliga och tidsbegränsade är förslaget proportionerligt i förhållande till syftet att bekämpa mervärdesskattebedrägerier.

Regeringen instämmer i bedömningen att förslagen är förenliga med såväl subsidiaritets- som proportionalitetsprincipen.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer att behandlas i rådsarbetsgruppen för skattefrågor.

Det engelska uttrycket ”reverse charge” motsvaras av de svenska uttrycken omvänd betalningsskyldighet respektive omvänd skattskyldighet. Det som avses är att en försäljning beskattas av köparen i stället för av säljaren.